

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet
Broj: 00-64-05/12-

I Z V J E Š T A J
O RADU ODBORA ZA EKONOMIJU, FINANSIJE I BUDŽET ZA 2012. GODINU

Podgorica, maj 2013. godine

UVOD

Skupština, kao nacionalno zakonodavno tijelo vrši tri osnovne funkcije: zakonodavnu, zastupničku i nadzornu.

Sa napretkom procesa demokratizacije, kao i sa ostvarenim napretkom u procesu pridruživanja Evropskoj uniji, uloga Skupštine sve više dobija na značaju. Ovo je za rezultat imalo ne samo jačanje zakonodavne funkcije, već i jačanje nadzorne i zastupničke funkcije u odnosu na prethodni period.

U navedenom procesu, posao koji ne može da se obavi tokom plenarnog zasjedanja obavlja se u radnim tijelima - odborima, koji su uspostavljeni unutar skupštinskog sistema sa jasno definisanim nadležnostima.

Odbori omogućavaju Skupštini da organizuje svoj rad i da vrši mnoge funkcije, istovremeno unapređujući na taj način njen rad. Odbor je mjesto gdje svaki poslanik pojedinačno objedinjuje svoje funkcije: zakonodavnu - razmatra, mijenja i dopunjuje zakone; nadzornu - raspravlja o politikama, programima i troškovima Vlade i zastupničku - zastupa interese birača i odražava javni interes u radu Odbora.

Izveštaj o radu sadrži rezultate aktivnosti Odbora za ekonomiju, finansije i budžet u 2012. godini.

I ZAKONODAVNA FUNKCIJA

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, u okviru nadležnosti utvrđene članom 43 Poslovnika Skupštine Crne Gore, u 2012. godini održao je 27 sjednica (25 sjednica u 24. sazivu i dvije u 25. sazivu), koje su ukupno trajale 74:25 sati i razmotrio 109 tačaka dnevnog reda i to: 32 predloga zakona (14 predloga zakona, 18 predloga zakona o izmjenama i dopunama), 71 ostalih akata (izvještaji, finansijski planovi, odluke i dr.) i šest tačaka u okviru kojih je razmotren jedan broj amandmana od ukupno 66 amandmana koji su podnijeti na predloge zakona u 2012. godini.

U 2012. godini održana su i četiri konsultativna saslušanja.

Polazeći od člana 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor je u 2012. godini zabilježio 196 učešća na sjednici Odbora. Takođe, urađena su 22 informativna pregleda o predlozima akata koji su bili predmet razmatranja na sjednicama Odbora.

- a) Odbor je i u 2012. godini, posebnu pažnju posvetio razmatranju: Završnog računa budžeta države sa Godišnjim izvještajem Državne revizorske institucije, finansijskim izvještajima nezavisnih regulatornih tijela (RAE, EKIP, CALIMS, ANO, KHOV i AEM) i Predlogu budžeta za 2013. godinu i finansijskim planovima za 2013. godinu navedenih šest nezavisnih regulatornih tijela. S obzirom da je konstitutivna sjednica Skupštine Crne Gore 25 saziva održana 6. novembra 2012. godine, Odbor je tek na sjednici održanoj 21, 26, 27. i 28. decembra 2012. godine razmotrio navedene zakone, izvještaje i planove.

- ❖ U odnosu na Predlog zakona o završnom računu budžetu za 2011. godinu, Odbor je, imajući u vidu Izvještaj Državne revizorske institucije o reviziji Završnog računa budžeta Crne Gore za 2011. godinu, kao i Godišnji izvještaj ove institucije, nakon dvodnevne rasprave 21. i 27. decembra 2011. godine, jednoglasno podržao nalaze i preporuke DRI koje proističu iz revizije Završnog računa budžeta za 2011. godinu i pojedinačnih revizija i odlučio da predloži Skupštini da usvoji 17 zaključaka. Zaključci su strukturirani u 17 tačaka od kojih 14 obuhvataju pitanja i oblasti u kojima je potrebno značajno unaprijediti sistem javne potrošnje (usklađenost poslovanja subjekata revizije sa propisima; sistem unutrašnjih kontrola i unutrašnja revizija; budžetsko računovodstvo; ostavriavanje i evidencija prihoda; zapošljavanje državnih službenika i namještenika i kadrovska evidencija; bruto zarade i ostala lična primanja; radne grupe; subvencije; kapitalni izdaci; stambena politika; korišćenje sredstava tekuće rezerve; nenamjenska potrošnja; blagajničko poslovanje; javne nabavke; državna imovina; transakcije finansiranja; sudski troškovi i finansijka odgovornost).

Zaključkom 15, između ostalog, navodi se da je: „Neophodno da Vlada prati realizaciju svih preporuka DRI radi eliminisanja utvrđenih nepravilnosti kod subjekata revizije i unapređivanja njihovog rada i o tome kvartalno izvještava Skupštinu Crne Gore. Skupština Crne Gore će, uzimajući u obzir pomenuti izvještaj Vlade, povodom realizacije tih preporuka, organizovati posebne rasprave za one potrošačke jedinice u kojima su revizijom ustanovljene nepravilnosti i u kojima nijesu realizovane dosadašnje preporuke DRI „.

Dostavljanjem kvartalnih izvještaja Skupštini Odbor će u narednoj godini biti u prilici da kontinuirano i kvalitetno prati realizaciju preporuka i nalaza Državne revizorske institucije.

- ❖ U odnosu na Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu, rasprava na Odboru je obavljena kao i prethodnih godina uz prisustvo predstavnika: Državne revizorske institucije, Centralne banke Crne Gore, NVO „Naša inicijativa“, Montenegro biznis alijanse, Saveza sindikata Crne Gore, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Unije slobodnih sindikata Crne Gore i NVO – “Institut alternativa”.

Takođe, Odbor je razmotrio i mišljenja o sam zainteresovanih radnih tijela koja su Predlog budžeta za 2013. godinu razmatrali u dijelu oblasti za koju su nadležni.

Rasprava o Predlogu zakona o budžetu za 2013. godinu je bila je fokusirana na pitanja koja su se odnosila na: realnost projekcije BDP-a i budžeta za 2013. godinu, kao i ostvarivost stope rasta od 2,5%; korektivne mjere u slučaju neostvarivanja budžeta za 2013. godinu sagledavanjem mogućnosti proširenja poreskog obuhvata, povećanja indirektnih poreza, uvođenja progresivnog oporezivanja i oporezivanja finansijskih transakcija; potrebu naplate poreskog

duga i uvođenje nove mogućnosti naplate imovinom poreskog dužnika; stanje depozita države; iznos sredstava predviđenih za javni servis RTCG; nedovoljan iznos sredstava za obrazovanje; mogućnost prikupljanja prihoda kroz legalizaciju neformalnih objekata, odnosno objekata sagrađenih bez građevinske dozvole; efekte stranih direktnih investicija; planirane prihode od turizma; sužavanje kreditnog potencijala u bankarskom sektoru koji se negativno reflaktovao na realni sektor ugrožavajući likvidnost privrede; rizik od povećanja i mjere za suzbijanje sive ekonomije, kao i mjere jačanja kadrovskih i institucionalnih kapaciteta u cilju efikasnije registracije, kontrole i naplate prihoda; zaštitu materijalno ugroženih slojeva stanovništva kroz dodatne subvencije; primjenu Zakona o javnim nabavkama sa akcentom na sistem monitoringa i kontrole zaključivanja i realizacije ugovora; broj zaposlenih i visinu zarada u javnom sektoru; kapitalni budžet i rekonstrukciju puta Vladimir – Sukobin; ponovno davanje garancija JP Montenegro Airlines ad, itd.

Od 34 razmotrena zakonska akta Odbor je posebnu pažnju posvetio: Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranju terorizma, Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica, Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću, Predlogu zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza, Predlogu zakona o taksama na pristup određenim uslugama od opšteg interesa i za upotrebu duvanskih proizvoda, Predlogu zakona o dopuni Zakona o platnom prometu u zemlji, Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini kao i Predlogu zakona o finansijskom obezbjeđenju

Od razmotrenih akata u 2012. godini, Odbor nije podržao: Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, Predlog zakona o dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost, koje je podnijela grupa poslanika SDP-a, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću, Predlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Predlog zakona o obnovi kapele Vladike Petra Drugog Petrovića Njegoša, koji je podnio poslanik Emilo Labudović (član 137 Poslovnika Skupštine Crne Gore) kao ni Izvještaj o realizaciji strategije regionalnog razvoja 2010 – 2014. za 2011. godinu.

Imajući u vidu navedene predloge zakona, Odbor posebno ističe amandmansko djelovanje članova Odbora na: Predlog zakona o zaradama državnih službenika i namještenika, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranju terorizma, Predlog zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza, Predlog zakona o dopuni Zakona o platnom prometu u zemlji, Predlog zakona o

izmjenama i dopunama Zakona o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini i Predlog zakona o dopuni Zakona o platnom prometu u zemlji. Najveći broj amandmana podniet na Predlog zakona o budžetu za 2013.godinu (25 amandmana).

b) Odbor je razmotrio 71 ostalih akata od kojih kao najznačajnije izdvajamo:

- Finansijske planove sa planovima rada i finansijske izvještaje sa izvještajima o radu nezavisnih regulatornih tijela, Izvještaj o stanju energetskog sektora Crne Gore za 2011. godinu, Izvještaj o stanju na tržištu hartija od vrijednosti za 2011. godinu, Izvještaj o stanju na tržištu osiguranja za 2011. godinu, Izvještaj o radu Centralne banke Crne Gore za 2011. godinu, Izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći u Crnoj Gori u 2011. godini, Izvještaj o realizaciji Strategije regionalnog razvoja 2010-2014, za 2011. godinu koji se dostavljaju Skupštini radi usvajanja;
- Izvještaje koji se dostavljaju na uvid: Izvještaj o radu Komisije za koncesije u 2011. godini, Finansijski izvještaj CBCG za 2011. godinu, Izvještaj o stabilnosti finansijskog sistema za 2011. godinu, Izvještaj o stabilnosti cijena za 2011. godinu, Izvještaj o radu Savjeta za finansijsku stabilnost za 2011. godinu i Izvještaj o radu Investiciono-razvojnog fonda za 2011. godinu sa finansijskim iskazima za 2011. godinu i mišljenjem nezavisnog revizora.
- Predloge odluka, rezolucija, zaključaka, kao i ocjena i stavova povodom održanih konsultativnih saslušanja, utvrđivanje zahtjeva za dodjelu budžetskih sredstava za Državnu revizorsku instituciju, davanje saglasnosti na izbor revizora finansijskih izvještaja CBCG, polugodišnji i godišnji Izvještaj o korišćenju sredstava Skupštine i Službe Skupštine, koje Odboru podnosi generalni sekretar. Odbor je 26. jula 2012. godine razmotrio i odlučio da predloži Skupštini da usvoji Predlog odluke o davanju u dugoročni zakup lokacije kasarne „Orijski bataljon“ Kumbor, opština Herceg Novi. Rasprava na sjednici Odbora bila je fokusirana na pitanja koja su se odnosila na: rad Tenderske komisije, posebno na dio koji se odnosio na vrijednovanje ponuda, aspekte ugovora o dugoročnom zakupu na razvoj Herceg Novog, izbor turističkog operatora, odredbe Ugovora koje se odnose na garancije i zaštitu zakupodavca, kao i primjenu odredbe člana 39 stav 4 Zakona o državnoj imovini. –staviti kod odluka

U skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, sjednicama Odbora su prisustvovali predstavnici predlagača, podnosioci amandmana, kao i sljedeći predstavnici pravnih lica, stručnih i nevladinih organizacija: Državne revizorske institucije, Centralne banke Crne Gore, Zavoda za statistiku Crne Gore, Uprave za imovinu, Uprave za spriječavanje pranja novca i finansiranje terorizma, Uprave za igre na sreću, Komisije za koncesije, Investiciono razvojnog fonda, Sekretarijata za razvojne projekte, Saveza sindikata Crne Gore, Montenegro biznis alijanse, Privredne komore

Crne Gore i Unija slobodnih sindikata Crne Gore, NVO „Udruženje priređivača igara na sreću“, Lutrije Crne Gore, NVO „Montenegro bet“, NVO „Građanska alijansa“, NVO „Crnogorskog centra za energetska efikasnost“, NVO „Expeditio“, NVO „Green Home“, GIZ-a (Njemačka organizacija za međunarodnu saradnju), NVO „Građanski bankarski ombudsman“, NVO „Centar za zaštitu potrošača Crne Gore“, NVO „Saradnjom do cilja“ i NVO „Institut alternativa“, NVO „Naša inicijativa“ i Unije poslodavaca Crne Gore.

II NADZORNA FUNKCIJA

Nadzorna uloga Odbora ogleda se i kroz održavanje konsultativnih, kontrolnih saslušanja i praćenja realizacije skupštinskih zaključaka.

a) U 2012. godini Odbor je održao četiri konsultativna saslušanja:

- 22. marta 2012. godine - na temu: „Aktuelna situacija u Kombinat aluminijuma Podgorica, nakon usvajanja Odluke o naknadnom potvrđivanju Odluke o preuzimanju duga A.D. Kombinat aluminijuma Podgorica prema Deutsche banci i odgovarajućih zaključaka u Skupštini Crne Gore“. Skupština Crne Gore, na sjednici održanoj 29. februara 2012. godine, donijela je zaključke (broj: 00-72/12-2/13) usvojene povodom Odluke o potvrđivanju Odluke o preuzimanju duga AD Kombinat aluminijuma Podgorica, a ministar ekonomije u svojstvu predstavnika Vlade, obavijestio je Odbor o aktivnostima koje je Vlada preuzimala u cilju realizacije navedenih zaključaka. Rasprava je obuhvatila pitanja koja su se odnosila na: dinamiku realizacije zaključaka Skupštine povodom usvajanja Odluke o potvrđivanju odluke o preuzimanju duga AD Kombinat aluminijuma Podgorica prema Deutche banci u iznosu od 22 mil €, aktuelnu situaciju u Kombinat aluminijuma, rezultate poslovanja u 2011. godini i prvom kvartalu 2012. godine, visinu investicionih ulaganja u prethodnom periodu itd. Poslanke su interesovala pitanja koja su se odnosila na: rizik aktiviranja garancija prema mađarskoj OTP banci, ruskoj VTB banci i uticaj na stabilnost javnih finansija i eventualnu arbitražu pred sudom u Beču povodom Ugovora o poravnanju sa ruskom Centralnoevropskom aluminijumskom kompanijom (CEAK).
- 26. marta 2012. godine - na temu: „Aktuelana pitanja vezana za primjenu Zakona o energetici u odnosu na položaj i ovlašćenja Regulatorne agencije za energetiku“. Rasprava je obuhvatila pitanja koja su se odnosila na: nezavisnost i transparentnost rada Regulatorne agencije za energetiku, sadržaj novo usvojenih metodologija za obračun cijena i tarifa električne energije, utvrđivanje parametara kvalitetnog snabdijevanja električnom

energijom, kretanja cijena električne energije u prethodnom trogodišnjem periodu, postupak utvrđivanja regulatorno dozvoljenog prihoda, odnosno cijena i tarifa, realizaciju energetskeg bilansa za 2012. godinu, strategiju naplate potraživanja, investicije, visinu operativnih troškova, strukturu računa za električnu energiju i tako dalje. Poslanke je, takođe, interesovalo na koji način Agencija prati i analizira rad i poslovanje energetskeg subjekata, iznos potraživanja Elektroprivrede Crne Gore od fizičkih, pravnih lica i velikih privrednih subjekata, kao i subvencije za socijalno ugrožene kategorije stanovništva

- 19. aprila 2012. godine na temu: „Javni dijalog o održivom korišćenju energije u Jugoistočnoj Evropi – stanje u Crnoj Gori“ (sa posebnim osvrtom na primjenu Zakona o energetskeg efikasnosti). Rasprava je obuhvatila pitanja, koja su se odnosila na: iznos sredstava koja su opredijeljena za podsticanje energetske efikasnosti, razloge zbog kojih se kasni sa primjenom Zakona i donošenja brojnih podzakonskih akata, kao i ona koja su se odnosila na kadrovske kapacitete državnih organa i lokalnih samouprava. Na sjednici je konstatovano da je potrebno dodatno raditi na promociji principa energetske efikasnosti, smanjenju potrošnje energije koja je u Crnoj Gori na mnogo većem nivou od prosjeka potrošnje u EU, povećanju investicija u obnovljive izvore energije, kao i na poboljšanju međusektorske saradnje između institucija, civilnog sektora i privrede u smislu doprinosa svih segmenata društva na unaprijeđenju sistema održivog korišćenja energije.
  - 7. maja 2012. godine na temu: „Sprovođenje Zakona o bankama u dijelu koji se odnosi na bankarskog ombudsmana“. Konsultativno saslušanje bila je prilika da se Odbor i šira javnost upoznaju sa radom bankarskog ombudsmana, a posebno sa problemima, teškoćama i nepravilnostima sa kojima se suočavaju komitenti i njihovi jemci, u ostvarivanju svojih finansijskih prava kod banaka i mikrokreditnih finansijskih institucija (MFI). Takođe, Odbor je upoznat i sa mjerama i aktivnostima koje je bankarski ombudsman preduzima u pravcu zaštite prava komitenata i žiranata, u otklanjanju konstatovanih nepravilnosti i nezakonitosti u radu banaka i MFI. Odbor je konstatovao da zaštita klijenata banaka predstavlja i obaveznu institucionalnu i sistemsku primjenu direktiva EU o zaštiti potrošača, kao i da je potrebno donijeti Zakon o potrošačkim kreditima, kojim bi se unaprijedila zaštitu klijenata koji koriste usluge u finansijskom sektoru. Pedlog zakona o potrošačkim kreditima dostavljen je Skupštini Crne Gore 27. novembra 2012. godine.
- b) S obzirom na značaj Kombinata aluminijuma za ekonomiju Crne Gore, Odbor se tokom cijele prethodne godine bavio navedenim privrednim subjektom kroz praćenje realizacije skupštinskih zaključaka.

Imajući u vidu da je Skupština Crne Gore, na sjednici održanoj 8. juna 2012. godine, donijela nove zaključke (tri) (broj: 00-72/12-2/24) kojima se, između ostalog, poziva Vlada da najmanje petnaestodnevno izvještava Odbor za ekonomiju, finansije i budžet o stepenu realizacije zaključaka Supštine Crne Gore povodom donošenja Odluke o potvrđivanju odluke o preuzimanju duga AD Kombinata aluminijuma Podgorica (broj: 00-72/12-2/13), ministar ekonomije, u svojstvu predstavnika Vlade, je obavijestio Odbor o aktivnostima koje su preduzete od trenutka donošenja zaključaka u tri navrata.

- 9. jula 2012. godine - Ministar ekonomije, u svojstvu predstavnika Vlade, usmeno je obavijestio Odbor o aktivnostima koje su preduzete od trenutka donošenja zaključaka. Rasprava na Odboru je bila usmjerena na pitanja koja su se odnosila na: cijenu raskida ugovora sa CEAC-om; svrsishodnost pregovaranja sa novim investitorima, dok se ne raščiste odnosi sa CEAC-om i En plus grupom; informisanost Vlade Crne Gore o potencijalnoj dinamici pregovora kompanije HGL sa ruskim partnerima; istinitost navoda da se smanjuje broj radnika, a plate isplaćuju bez poreza i doprinosa; tok novca (cash-flow) CEAC-a i visinu ulaganja ove kompanije u KAP-u 2011. i 2012. godine. Poslanike je, takođe, interesovalo da li je Vlada pokrenula postupak arbitraže i ukoliko nije, koji je razlog za to; o kakvom se reprotancu govori ako se uvozi neophodni materijal za proizvodnju aluminijuma, kao i koliki je iznos duga KAP-a za utrošenu električnu energiju, imajući u vidu da su subvencije Vlade istekle 01.03.2012. godine.
- 23. jula 2012. godine - Odbor je, po drugi put, razmotrio Informaciju o realizaciji navedenih zaključaka, koja je uz Izvještaj o poslovanju KAP-a u 2011. godini, dostavljena i u pisanoj formi (br. 00-64-05/12-44/2). Rasprava je bila usmjerena na pitanja koja su se odnosila na: visinu novčanog iznosa pokretanja arbitražnog postupka za preuzimanje akcija KAP-a od CEAC-a i EN+ grupe, kao i realizaciju skupštinskog zaključka koji se odnosi na izradu nezavisne studije održivosti aluminijumske proizvodnje. Poslanike je interesovalo da li odvajanje TE Pljevlja iz energetskog lanca Crne Gore podrazumijeva da će svi dugovi koje je KAP imao prema EPCG preći na TE Pljevlja, a zatim te dugove preuzeti država i da li to znači da novi investitor u KAP-u neće plaćati dugove za struju, kakva je sudbina garancija, koje su jedan od ključnih problema, i u kojoj su fazi pregovori sa OTP i VTB bankom oko dinamike otplate po eventualnim garancijama KAP-a, koje su od ključnog značaja za stabilnost ekonomskog sistema Crne Gore, kao i kakva će biti pozicija ruskih partnera u KAP-u nakon 31. jula 2012. godine; kao i koji je naredni korak Vlade povodom odustajanja revizorske kuće Ernest & Young od aranžmana.
- 1. oktobra 2012. godine - Polazeći od zaključaka koje je donijela Skupština Crne Gore 29. februara 2012. godine, ministar ekonomije, u svojstvu

predstavnik Vlade, po treći put, obavijestio je Odbor o aktivnostima koje su u međuvremenu preduzete. Rasprava je bila usmjerena na pitanja koja su se odnosila na: mogućnost obezbjeđivanja novog menadžmenta imajući u vidu ponudu BAGR grupe, opciju konverzije dugova i vlasničkog učešća EPCG u Kombinat aluminijuma Podgorica, imajući u vidu da su potraživanje EPCG prema KAP-u preko 55 miliona eura, visinu duga KAP-a prema ostalim dobavljačima, realizaciju skupštinskog zaključka 5 koje se odnosi na preduzimanje odgovarajućih mjera da ne bi došlo do pada garancija prema VTB banci, visinu ukupnog duga koju je KAP napravio od februara 2009. godine, kao i štetu koju bi taj dug prouzrokovao na repro - lanac u Crnoj Gori. Poslanike je, takođe, interesovalo, da li će građani podnijeti trošak socijalnog programa za viškove radnika u KAP-u jer ruski partner, CEAC, nije zainteresovan za rješavanje ovog problema.

- c) Odbor je, u 2012. godini, predložio Skupštini na usvajanje 28 zaključka. Najveći broj odnosio se na one kojima se podržavaju nalazi i preporuke Državne revizorske institucije, kao i one koji su se odnosili na usvajanje Odluke o naknadnom potvrđivanju odluke o preuzimanju duga AD Kombinat aluminijuma Podgorica prema Deutche banci.
- 28. februar 2012. godine - Odbor je predložio Skupštini da povodom usvajanja Odluke o naknadnom potvrđivanju odluke o preuzimanju duga AD Kombinat aluminijuma Podgorica prema Deutche banci, usvoji pet zaključka (usvojeni 29. februara 2012. godine na sjednici Skupštine);
  - 27. decembar 2012. godine - Odbor je, u cilju daljeg unaprijeđenja sistema javne potrošnje, a povodom razmatranja Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2011. godinu, jednoglasno, podržao nalaze i preporuke Državne revizorske institucije, a koji proističu iz revizije Završnog računa budžeta Crne Gore za 2011. godinu i pojedinačnih revizija i odlučio da predloži Skupštini da povodom usvajanja Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2011. godinu usvoji 17 zaključaka (usvojeni na sjednici Skupštine 28. decembra 2012. godine);
  - 28. decembar 2012. godine - Odbor je, odlučio da povodom usvajanja Predloga zakona o budžetu Crne Gore za 2013. godinu, predloži Skupštini Crne Gore da usvoji tri zaključka (dva zaključka Odbora i jedan koji je podnio poslanik Damir Šehović). Odbor, takođe, nije podržao predlog zaključaka (sedam), koje je podnijela grupa poslanika SNP-a, koji su usvojeni na sjednici Skupštine 28. decembra 2012. godine (10 zaključaka usvojeno na sjednici Skupštine 28. decembra 2012. godine).

- 28. decembar 2012. godine - Odbor je jednoglasno odlučio da predloži Skupštini da povodom razmatranja finansijskih planova nezavisnih regulatornih tijela sa planovima rada, i to: Komisije za hartije od vrijednosti, Agencije za nadzor osiguranja, Regulatorne agencije za energetiku, Agencije za lijekove i medicinska sredstva, Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Agencije za elektronske medije, usvoji tri zaključka (usvojeni na sjednici Skupštine 28. decembra 2012. godine).

Odbor je u 2012. godini razmotrio Interpelaciju za pretresanje rada Vlade u oblasti ekonomije, a u vezi sa odlukom o novom zaduživanju u iznosu od 150 miliona eura kod „Kredit Svis banke“, koju je Skupštini Crne Gore podnijelo 27 poslanika Nove srpske demokratije, Socijalističke narodne partije i Pokreta za promjene. Predstvanik Vlade iskoristio je mogućnost utvrđenu članom 201 Poslovnika Skupštine Crne Gore i dao usmeni odgovor na interpelaciju. Sa jedne strane ocijenjeno je da Vlada vodi dobru ekonomsku politiku, da je stručna i da se domaćinski odnosi prema građanima, uprkos negativnim trendovima u većini sektora i ukazano su da će kredit sa Svis bankom biti iskorišćen za potrebe finansiranja budžeta, servisiranja duga, a biće otplaćivan u periodu od pet godina odnosno do 2017. godine. Sa druge strane konstatovano je da je ekonomska politika Vlade nedomaćinska, bez plana i vizije i da brz rast javnog duga i budžetski deficit stvaraju ozbiljnu zabrinutost. Konstatovano je da je potrebno razriješiti dilemu da li će država ići u nova zaduživanja ili ostvariti veći poreski obuhvat i bolje poreske prihode. Takođe, konstatovano je da je potrebno utvrditi stvarnu visinu javnog duga, dati odgovor zašto se zaduživanja ne koriste u razvojne projekte i da li je Crna Gora sposobna da izmiruje obaveze po osnovu duga.

III ZASTUPNIČKA FUNKCIJA

Jedan od značajnih aspekata rada Odbora ogleda se kroz „Tekuća pitanja“, koja su predmet razmatranja na skoro svim sjednicama Odbora. U 2012. godini Odbor je kroz tekuća pitanja, između ostalog, razmatrao i upoznao se sa:

- 24. januar 2012. godine - Centralna banka Crne Gore obavijestila je Odbor da je Savjet Centralne banke Crne Gore donio odluku o dopuni odluke o bankarskom ombudsmanu kojom je utvrđeno da bankarski ombudsman ima pečat, koji je okruglog oblika i u koncentričnom krugu sadrži tekst:“ Zaštitnik prava klijenata banaka, mikrokreditnih finansijskih institucija i kreditnih unija, Podgorica”, a u sredini tekst “BANKARSKI OMBUDSMAN”. Konstatovano je da je na ovaj način uvažena preporuka Odbora u pogledu rješavanja problema pečata bankarskog ombudsmana.
- 4. april 2012. godine - Odbor se upoznao sa dopisom Udruženja za zaštitu penzionera i invalida Crne Gore kojim se ukazuje na potrebu racionalnog korišćenja budžetskih sredstava u javnom sektoru.

- 4. april 2012. godine - Odbor se upoznao sa dva dopisa Agencije za nadzor osiguranja (od 29. decembra 2011. godine i 2. aprila 2012. godine), kojima Agencija obavještava Odbor o aktivnostima sprovedenim u cilju rješavanja pitanja obezbjeđivanja sopstvenog poslovnog prostora za potrebe Agencije, što je u skladu sa zaključcima Skupštine Crne Gore povodom razmatranja Finansijskog izvještaja sa Izvještajem o radu Agencije za nadzor osiguranja za 2010. godinu.
- 16. jul 2012. godine - Dogovoreno je da predsjednik Odbora dostavi dopis Državnoj revizorskoj instituciji, Ministarstvu finansija i Ministarstvu ekonomije sa inicijativom za održavanje sastanka sa predstavnicima Odbora, na kome bi se dogovorilo o modalitetima uključivanja DRI u reviziju poslovanja AD Kombinata aluminijuma Podgorica.
- 26. jula 2012. godine - Članovi Odbora upoznati su sa detaljima sastanka koji je predsjednik Odbora održao 24. jula, sa predstavnicima Državne revizorske institucije, Ministarstva finansija i Ministarstva ekonomije, na kom je sagledana mogućnost uključivanja DRI u reviziju poslovanja AD Kombinata aluminijuma Podgorica. Na sastanku je ocijenjeno da aktuelna situacija u KAP-u nalaže uključivanje svih relevantnih subjekata u rješavanje nastale situacije i dogovoreno da se definiše projektni zadatak, odnosno, formalizuje ono što je potrebno da DRI dodatno odradi, imajući u vidu, da je u toku revizija presjeka svih izdatih garancija od strane Vlade, koje između ostalog, obuhvataju i garancije izdate KAP-u. Takođe, dogovoreno je da DRI dostavi inicijalni tekst projektnog zadatka revizije KAP-a u odnosu na skupštinske zaključke.

IV MEĐUNARODNA AKTIVNOSTI

Prošlu godinu obilježila je saradnja sa Vestminsterskom fondacijom za demokratiju koja je, u nekoliko navrata, razvijala program koji se odnosio na jačanje kapaciteta u Skupštini Crne Gore u oblasti finansijskog nadzora, koji se odnosio na poslanike i Službu, u cilju postizanja većeg kvaliteta parlamentarnog finansijskog nadzora.

U okviru saradnje sa Vestminsterskom fondacijom delegacija Skupštine Crne Gore boravila je u Londonu i Edinburgu: delegacija se sastala sa predstavnicima Nacionalne revizorske kancelarije, Službom za nadzor Donjeg doma parlamenta Velike Britanije, kao i sa poslanicima, članovima Odbora za finansije i Odbora za javne račune.

Razgovarano je o odnosima između parlamenta i Nacionalne revizorske kancelarije, u procesu kontrole rada Vlade, kao i o finansijskom nadzoru.

Skupština Crne Gore je prva zakonodavna institucija, iz neke zemlje kandidata, koja učestvuje u analitičkom pregledu i ocjeni usklađenosti nacionalnog zakonodavstva

sa pravnom tekovinom Evropske unije (skrining). U ovaj proces uključena je i Služba Skupštine Crne Gore. Prošlu godinu obilježile su intenzivne aktivnosti u radnim grupama za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračka poglavlja: 1. Sloboda kretanja robe, 3. Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, 4. Sloboda kretanja kapitala, 5. Javne nabavke, 7. Pravo intelektualne svojine, 8. Konkurencija, 10. Informatičko društvo i mediji, 17. Ekonomska i monetarna unija i 22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata u kojima su bili službenici Odbora za ekonomiju, finansije i budžet. Sve oblasti iz navedenih poglavlja su i u nadležnosti Odbora.

V OSTALO

Stručne i administrativne poslove za potrebe Odbora obavlja Služba Odbora koju čini šest državnih službenika. U izvještajnom periodu urađena su 22 informativna pregleda o predlozima akata koji su bili predmet razmatranja na sjednicama Odbora.

U prilogu se nalaze tabele koje sadrže:

- uporedni statistički prikaz rada Odbora u 2011. i 2012. godini;
- međunarodne i ostale aktivnosti radnog tijela, članova radnog tijela i službenika u 2012. godini.

SEKRETAR

Nađa Vukićević, s.r.

PREDSJEDNIK

mr Aleksandar Damjanović, sr

II UPOREDNI STATISTIČKI PRIKAZ RADA ODBORA U 2011 I 2012. GODINI

	Broj sjednica		Trajanje sjednica (u satima)		Trajanje sjednica (u danima)		Broj razmatranih tačaka d.reda		Broj razmatranih predloga zakona		Broj razmatranih amandmana	
	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	39	26	79.10	74.25	44	33	135	109	37	32	268	66

	Učešće na sjednici u skladu sa čl. 67 Poslovnika ¹		Konsultativna saslušanja		Kontrolna saslušanja	
	2011.	2012.	2011.	2012.	2011.	2012.
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet						
Učešće na sjednici u svojstvu predlagača zakona i po pozivu	133	177	2	4	1	/
Učešće na sjednici u svojstvu predlagača zakona, po pozivu i u svojstvu podnosilaca amandmana	186	196				

U skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine iskazuje se sljedeće:

	2011	2012
Učešće na sjednici u svojstvu predlagača zakona:	87	129
Učešće na sjednici u svojstvu podnosilaca amandmana:	53	19
Učešće na sjednici po pozivu:	46	48

¹ Odnosi se na broj učesnika na sjednicama odbora, koji su učestvovali u radu u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

**MEĐUNARODNE I OSTALE AKTIVNOSTI RADNOG TIJELA, ČLANOVA RADNOG TIJELA ILI
SLUŽBENIKA U 2012. GODINI:**

1.

Naziv aktivnosti	„EU vještine za crnogorski Parlament – vještine prezentovanja”
Datum	23 - 26. januar 2012. godine
Mjesto	Uprava za kadrove, Podgorica
Organizator	British Council i Skupština Crne Gore
Učesnici	Služba Odbora: Bojana Bulut i Goran Nikolić
Kratak opis aktivnosti	Cilj četvorodnevne obuke bio je da se učesnici upoznaju sa planiranjem, strukturiranjem i izlaganjem prezentacija za profesionalne namjene. Tokom interaktivnog kursa posebna pažnja je posvećena ključnim elementima vezanim za prezentovanje: sadržaj, strukturu, gramatiku, vokabular, odnosno jezik izlaganja, retoričke tehnike, postavljanje pitanja, power point, gestikulaciju, akcentovanje, kao i izbjegavanje tikova.
Dodatni komentar	

2.

Naziv aktivnosti	Izrada Priručnika za službenike odbora, odnosno dokumenta po ugledu na tzv. Red Book u Velikoj Britaniji
Datum	9 - 10. februar 2012. godine
Mjesto	Plavi salon, Skupština Crne Gore
Organizator	Vestminster fondacija za demokratiju (WFD)
Učesnici	Nađa Vukićević i Bojana Bulut
Kratak opis aktivnosti	Sekretari radnih tijela Skupštine Crne Gore učestvovali su na seminaru koji je organizovan u okviru Programa saradnje Skupštine i Vestminster fondacije za demokratiju (WFD). Seminar su vodili Kenneth Fox, sekretar Odbora za vanjske poslove u Donjem domu Ujedinjenog Kraljevstva i Milica Kovačević, predsjednica Upravnog odbora Centra za demokratsku tranziciju. Tema dvodnevnog seminara je bila izrada Priručnika za službenike odbora, odnosno dokumenta po ugledu na tzv. Red Book u Velikoj Britaniji, kojim bi se evidentirali presedani u radu, prevazišle konkretne nejasne situacije u praksi, a nedovoljno definisane Poslovníkom Skupštine Crne Gore i unaprijedilo povjerenje članova Odbora da se pravila primjenjuju na adekvatan način. Na osnovu uporednih iskustava predstavnika Ujedinjenog Kraljevstva na zadate teme, ocijenjeno je da bi izrada priručnika, koji predstavlja mrežu
Dodatni komentar	

3.

Naziv aktivnosti	"Jačanje kapaciteta Skupštine Crne Gore"
Datum	19 – 25. februar 2012. godine
Mjesto	London, Edinburg, Velika Britanija
Organizator	Vestminster fondacija za demokratiju (WFD)
Učesnici	Poslanici: Aleksandar Damjanović, Veljko Zarubica, Dragoslav Ščekić, Raško Konjević, Radojica Živković i Zarija Pejović; Kancelarija generalnog sekretara: Jelena Ulić; Služba Odbora: Nađa Vukićević, Demir Mujević, Bojana Bulut i Goran Nikolić
Kratak opis aktivnosti	Cilj studijeske posjete bio je sagledavanje najvažnijih pitanja posvećenih temi finansijskog nadzora. Delegacija Skupštine Crne Gore tokom boravka u Londonu i Edinburgu imala je sastanke sa predstavnicima Nacionalne revizorske kancelarije, Službom za nadzor Donjeg doma parlamenta Velike Britanije, kao i sa poslanicima, članovima Odbora za finansije i Odbora za javne račune. Razgovarano je o odnosima između parlamenta i nacionalne revizorske kancelarije, u procesu kontrole rada Vlade, kao i o finansijskom nadzoru. Parlamentarci su bili u prilici da prisustvuju sjednici Odbora za javne račune, da prate rad Donjeg doma Parlamenta Velike Britanije kao i prisustvuju premijerskom satu u parlamentu Škotske.
Dodatni komentar	

4.

Naziv aktivnosti	Sastanak predsjednika Odbora sa šefom misije Međunarodnog monetarnog fonda za Crnu Goru, Gervinom Belom
Datum	29. februar 2012. godine
Mjesto	Podgorica, kancelarija predsjednika Odbora
Organizator	Centralna banka Crne Gore (upućen dopis)
Učesnici	Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora Nađa Vukićević, sekretar Odbora
Kratak opis aktivnosti	Predsjednik Odbora razgovarao je sa šefom misije Međunarodnog monetarnog fonda za Crnu Goru, Gervinom Belom, koji je u redovnoj posjeti Crnoj Gori. Razgovaralo se o stanju ekonomije, javnom dugu, iznosu garancija, indikatorima privrednog rasta i politici održivih javnih finansija.
Dodatni komentar	

5.

Naziv aktivnosti	Sastanak
Datum	7. mart 2012. godine
Mjesto	Kancelarija predsjednika Odbora
Organizator	/
Učesnici	Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora, Petri Koistinen – predstavnik direktorata za informaciono društvo i medije Evropske Komisije, Demir Mujević – savjetnik u Odboru
Kratak opis aktivnosti	<p>Na sastanku je razgovarano o stanju u sektoru telekomunikacija u Crnoj Gori, kvalitetu usluga, ocjenama iz Izvještaja o napretku Crne Gore za 2011. godinu koje se odnose na informaciono društvo i medije, položaju nezavisnih regulatora u ovoj oblasti i potrebi daljeg jačanja stručnih kapaciteta, kako u Ministarstvu za informaciono društvo i telekomunikacije, tako i u Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost i Agenciji za elektronske medije i mogućnosti objedinjavanja dva regulatora.</p> <p>Takođe, bilo je riječi o zakonskoj regulativi u ovoj oblasti, donošenju mjera u odnosu na zakonske rokove, najavljenim izmjenama i dopunama Zakona o elektronskim komunikacijama, kvalitetu usluga, položaju operatora mobilne telefonije, neadekvatnom položaju malih distributera, iznosima profitnih stopa itd.</p>

6.

Naziv aktivnosti	Seminar na temu „Zaštita životne sredine“
Datum	29 – 30. mart 2012. godine
Mjesto	Brisel, Belgija
Organizator	Evropski parlament
Učesnici	Služba Skupštine Crne Gore: Andrej Orlandić - Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije; Angelina Šaranović - Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje; Bojana Bulut – Odbor za ekonomiju, finansije i budžet.
Kratak opis aktivnosti	Na skupu je bilo je riječi o nadležnostima i aktivnostima Odbora za životnu sredinu, javno zdravlje i bezbjednost hrane Evropskog parlamenta, kao i o značaju očuvanja životne sredine i biodiverziteta za održivi razvoj i zaštitu života i zdravlja ljudi. Takođe, razmotrena su i pitanja koja su se odnosila na održivo upravljanje i korišćenje prirodnih resursa, klimatske promjene i energiju, mjere primjene energetske efikasnosti, sa posebnim akcentom na nisko karbonski razvoj, odnosno razvoj koji se zasniva na niskim emisijama ugljen dioksida, kao osnovnog gasa koji utiče na efekat staklene bašte. Razmotrena su pitanja koja se odnose na politiku i strategije Evropske unije u oblasti zaštite životne sredine. Istaknuti su izazovi koji se javljaju pri usklađivanju nacionalne legislative sa zakonodavstvom Evropske unije, kao i sprovođenje i unaprjeđenje nacionalnog okvira u cilju zaštite prirodnih bogatstava i obezbjeđenja održivog razvoja. Učesnici seminara su pojedinačno predstavili mjere koje se preduzimaju na nacionalnom nivou u oblasti zaštite životne sredine. Apostrofiran je i pozitivan primjer Mađarske u procesu približavanja, do konačnog članstva u Evropskoj uniji. Učesnici su upoznati sa aktivnostima Organizacije EMAS i naporima koji se ulažu u cilju postizanja viših standarda u ovoj oblasti. Zaključeno je da je potrebno unaprijediti saradnju između zemalja Zapadnog Balkana u oblasti zaštite životne sredine i praviti izbor projekata koji su od regionalnog značaja. Na seminaru su učestvovala delegacije službi nacionalnih parlamenata Crne Gore, Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Makedonije i Srbije.
Dodatni komentar	/

7.

Naziv aktivnosti	Seminar na temu: „Sistem javnih nabavki u Crnoj Gori “
Datum	20. april 2012. godine
Mjesto	Podgorica, Uprava za kadrove
Organizator	Uprava za kadrove
Učesnici	Služba Odbora: Bojana Bulut
Kratak opis aktivnosti	Učesnici su, između ostalog, upoznati sa odredbama novog zakona kojim se uređuju: uslovi, način i postupak nabavke roba i usluga i ustupanje izvođenja radova u slučajevima kada su naručioci obveznici određeni ovim zakonom; nadležnosti organa uprave za poslovanje javnih nabavki; kontrola zakonitosti postupaka javne nabavke; način vođenja statističkih podataka o javnim nabavkama i druga pitanja koja su od značaja za javne nabavke.
Dodatni komentar	/

8.

Naziv aktivnosti	Obuka za polaganje stručnog ispita za rad u državnim organima
Datum	02 – 07. april 2012.godine
Mjesto	Podgorica, Uprava za kadrove
Organizator	Uprava za kadrove
Učesnici	Služba Odbora: Nikolić Goran
Kratak opis aktivnosti	Polaznici su upoznati sa literaturom kao i načinom polaganja stručnog ispita za rad u državnim organima. Ispiti: <ul style="list-style-type: none"> • Upravni postupak i upravni spor, Državna uprava i lokalna samouprava u Crnoj Gori • Osnovni pojmovi i principi u okviru ustavnog sistema i ljudskih prava • Osnovi privredno-pravnog sistema • Službenički odnosi • Javne finansije
Dodatni komentar	

9.

Naziv aktivnosti	Tribina „Crna Gora i Evropska unija – uloga i zadaci Parlamenta u procesu Evropskih integracija”
Datum	4. maj 2012. godine
Mjesto	Skupština Crne Gore
Organizator	Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije u saradnji sa Fondacijom Konrad Adenauer
Učesnici	Nađa Vukićević, sekretar Odbora
Kratak opis aktivnosti	Gost tribine Hans-Joachim Falenski, dugogodišnji savjetnik u poslaničkom klubu vladajuće CDU/CSU koalicije za spoljnu i bezbjednosnu politiku i evropske poslove Saveznog parlamenta Njemačke, je poslanicima i službenicima Skupštine Crne Gore, predstavio njemačka iskustva i odnos prema pitanju proširenja, novim kriterijumima za članstvo u EU, kao i bilateralnih odnosa sa državama Zapadnog Balkana i članicama Unije. Navedeno je da se kroz razmjenu iskustva doprinosi boljem razumijevanju procesa odlučivanja Saveznog parlamenta Njemačke, unaprijeđenju bilateralnih odnosa parlamenta i institucionalnom jačanju Skupštine Crne Gore.
Dodatni komentar	

10.

Naziv aktivnosti	Sastanak: Prezentacija osnove – linije presjeka regionalnog projekta Vestminsterske fondacije za demokratiju, „Zapadni Balkan - Parlamenti i regulatorna reforma u funkciji unapređenja ekonomskog zakonodavno pravnog okvira”
Datum	10. maj 2012. godine
Mjesto	Skupština Crne Gore
Organizator	Skupština Crne Gore u saradnji sa VFD
Učesnici	Poslanici: Aleksandar Damjanović, Zoran Vukčević, Nikola Gegaj, Damir Šehović, Dragoslav Ščekić, Veselin Bakić i Obrad Stanišić (poslanik Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije) Predstavnici Službe: Nađa Vukićević, sekretar Odbora; Demir Mujević i Goran Nikolić.
Kratak opis aktivnosti	Uvodne napomene o aktivnostima Vestminsterske fondacije za demokratiju dao je Alex Romaniuc, rukovodilac programa za Evropu, VFD. Slavica Penev, viši naučni saradnik Instituta ekonomskih nauka u Beogradu, predstavila je osnove za program VFD: „Zapadni Balkan – Jačanje uloge parlamenta u promovisanju konkurentnosti i ekonomskog rasta”
Dodatni komentar	

11.

Naziv aktivnosti	Okrugli sto na temu: "Razvoj sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru u Crnoj Gori – ostvareni rezultati i izazovi pred nama"
Datum	17. maja 2012. godine
Mjesto	Podgorica
Organizator	NVO Alternativa
Učesnici	Dragoslav Ščekić - poslanik, Nadja Vukićević - sekretar Odbora
Kratak opis aktivnosti	Na okruglom stolu vođenja je debata o dosadašnjim rezultatima na polju uvođenja sistema javnih unutrašnjih finansijskih kontrola (PIFC), na osnovu istraživačkog izvještaja Instituta Alternativa, u kom je dat osvrt na postignute rezultate, probleme i izazove u razvoju PIFC-a. Dato je 18 preporuka, od kojih ona koja se odnosi na Skupštinu Crne Gore glasi: "Potrebno je da Skupština Crne Gore uloži dodatne napore ka stvaranju osnova za djelotvorno ocjenjivanje i meritorno izvršenje uvida u godišnje izvještaje o implementaciji PIFC-a koje će prema novim dopunama Zakona o PIFC-u dobijati od "nezavisnih" subjekata. Osnivanjem posebnog odbora ili pododbora za budžet i reviziju bi mogao biti prvi korak ka ovom cilju."
Dodatni komentar	

12.

Naziv aktivnosti	Seminar na temu „Pravno - tehnička pravila za izradu propisa sa smjernicama za usklađivanje propisa Crne Gore sa pravnim poretom
Datum	22. jun 2012. godine
Mjesto	Uprava za kadrove, Podgorica
Organizator	Uprava za kadrove, Podgorica
Učesnici	Bojana Bulut, pripravnica u Odboru
Kratak opis aktivnosti	Cilj seminara je upoznavanje zaposlenih u Stručnoj službi Parlamenta sa pravno - tehničkim pravilima za izradu propisa i podzakonskih akata, kao i sa smjernicama za usklađivanje propisa Crne Gore sa pravnim poretom Evropske unije. Slavica Bajić, pomoćnica sekretara Sekretarijata za zakonodavstvo, upoznala je učesnike seminara sa pravno - tehničkim pravilima za izradu propisa, dok je osnovna pravila za izradu podzakonskih akata predstavila Irena Tišma, savjetnica u Sekretarijatu za zakonodavstvo - Sektor za propise iz oblasti političkog sistema. Zdravko Vuksanović, savjetnik u Sekretarijatu za zakonodavstvo - Sektor za propise iz oblasti ekonomije i finansija ukazao je na smjernice za usklađivanje propisa Crne Gore sa pravnim poretom Evropske unije.
Dodatni komentar	

13.

Naziv aktivnosti	Seminar za predstavnike službi parlamenata iz jugoistočne Evrope
Datum	26 - 28. juna 2012. godine
Mjesto	Miločer, Budva
Organizator	Centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve (DCAF)
Učesnici	Bojana Bulut, pripravnica u Odboru
Kratak opis aktivnosti	<p>Prva dva dana seminara, učesnici su imali priliku da, kroz učešće u vježbama simulacije, u svojstvu aktera razmatraju teme iz oblasti kontrole javnih nabavki u sektoru odbrane, kao i sprovođenja mjera tajnog nadzora i zaštite interesa nacionalne bezbjednosti.</p> <p>Posljednjeg dana seminara, predstavljena su Uputstva za očuvanje policijskog integriteta. Takođe, vođena je diskusija o publikovanom Almanahu o nadzoru sektora bezbjednosti u zemljama Zapadnog Balkana, izrađenom od strane predstavnika nevladinog sektora. Na kraju skupa, učesnicima je prezentovana publikacija o ostvarenim rezultatima u realizaciji šestogodišnjeg Programa treninga za savjetnike u parlamentima iz Jugoistočne Evrope (PSAP).</p> <p>Tokom diskusije apostrofirano je značaj regionalne saradnje i razmjene iskustava, kao i zajedničkog rada predstavnika službi parlamenata zemalja Jugoistočne Evrope na unapređenju mehanizama sprovođenja parlamentarnog nadzora nad sektorom odbrane i bezbjednosti.</p> <p>Seminar je predstavljao prvu u nizu aktivnosti predviđenih okvirnim trogodišnjim projektom za jačanje parlamentarnog nadzora nad sektorom odbrane i bezbjednosti u zemljama Zapadnog Balkana. Pored predstavnika Službe Skupštine Crne Gore, u radu skupa učestvovali su i predstavnici parlamenata Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Kosova, Makedonije, Rumunije i Srbije, zaposleni u radnim tijelima koja tretiraju pitanja iz oblasti bezbjednosti i odbrane, vanjskih poslova i evropskih integracija.</p>
Dodatni komentar	

14.

Naziv aktivnosti	Sastanak
Datum	24. jul 2012. godine
Mjesto	Podgorica, Skupština Crne Gore
Organizator	
Učesnici	Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora, Milorad Katnić - ministar finansija, Boris Bušković – pomoćnik ministra finansija, Vladimir Kavarić - ministar ekonomije, Miroslav Ivanišević – predsjednik Senata DRI,
Kratak opis aktivnosti	U poslijepodnevnim časovima, shodno dogovoru sa 92. sjednice Odbora, održan je sastanak predsjednika Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, Aleksandra Damjanovića sa predstavnicima Državne revizorske institucije, Ministarstva finansija i Ministarstva ekonomije, na kom je sagledana mogućnost uključivanja DRI u reviziju poslovanja AD Kombinata aluminijuma Podgorica. Na sastanku ocijenjeno da aktuelna situacija u KAP-u nalaže uključivanje svih relevantnih subjekata u rješavanje nastale situacije i dogovoreno da se definiše, projektni zadatak, odnosno, formalizuje ono što je potrebno da DRI dodatno odradi, imajući u vidu, da je u toku revizija presjeka svih izdatih garancija od strane Vlade, koje između ostalog, obuhvataju i garancije izdate KAP-u.
Dodatni komentar	/

15.

Naziv aktivnosti	Analiza budžeta – Priprema mišljenja radnih tijela o budžetu Crne Gore
Datum	6. jul 2012 - subota, 7. jul 2012. godine
Mjesto	Bar
Organizator	Program saradnje Skupštine Crne Gore i Vestminster fondacije za
Učesnici	Nađa Vukučević, sekretar , Demir Mujević, samostalni savjetnik III, Bojana Bulut, pripravnica, Goran Nikolić, saradnik
Kratak opis aktivnosti	<p>Prvog dana seminara, prof. dr Gordana Paović-Jeknić upoznala je polaznike sa budžetskim procesom u Crnoj Gori, odnosno sa ključnim elementima budžetskog procesa: kreiranjem budžeta, sadržajem i prirodom budžetske dokumentacije i ulogom parlamenta i Državne revizorske institucije. Predstavnik Nacionalne revizorske institucije, Endrju Deni upoznao je učesnike sa principima, svrhom i ključnim elementima budžetskog nadzora, kao i načinom vršenja nadzora budžeta u Ujedinjenom Kraljevstvu, koji bi se mogao primijeniti u Crnoj Gori, a prof. dr Jeknić izvršila uporednu analizu prakse u UK, Italije, Njemačke i CG.</p> <p>Polazeći od obaveze da zainteresovana radna tijela Skupštine razmatraju Predlog zakona o budžetu države za narednu godinu i Odboru za ekonomiju, finansije i budžet dostavljaju mišljenje o navedenom aktu iz domena svoje nadležnosti, seminar je imao za cilj da se kroz interakciju učesnika pokuša ustanoviti model ili obrazac po kojem bi zainteresovani odbori dostavljali svoja mišljenja</p> <p>Drugog dana seminara, tokom diskusije, čula su se različita mišljenja u pogledu izrade mišljenja, odnosno, informativnog pregleda. Dogovoreno je da Endrju Deni, ispred Nacionalne revizorske kancelarije pripremi Nacrt informativnog pregleda, odnosno formu koja bi poslužila kao model za zainteresovana radna tijela u pripremi mišljenje za matični odbor.</p> <p>Nagovešteno je da će se početkom oktobra u istom sastavu održati još jedan seminar na kome bi se zaokružio način izrade mišljenja zainteresovanih odbora u odnosu na godišnji zakon o budžetu države i njihov doprinos cjelovitoj analizi jednog od najnačajnijih akata koji donosi Skupština Crne Gore.</p>
Dodatni komentar	

16.

Naziv aktivnosti	Sastanak
Datum	13. septembar 2012. godine
Mjesto	Podgorica, Skupština Crne Gore
Organizator	/
Učesnici	Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora, Savjetodavna grupa Interparlamentarne unije za pitanja UN
Kratak opis aktivnosti	Predsjednik Odbora za ekonomiju, finansije i budžet ocijenio je dosadašnju saradnju sa kancelarijom UNDP-a u Crnoj Gori veoma dobrom, kao i ukazao na mogućnost i potrebu daljeg jačanja saradnje sa kancelarijama UN posebno u okviru strateškog razvojnog cilja – Održivi ekonomski razvoj i zaštita životne sredine i primjenu Zakona o energetskej efikasnosti. Takođe istaknuta je i mogućnost saradnje na polju jačanja eksterne revizije, posebno u dijelu kontrole trošenja IPA sredstava.
Dodatni komentar	

17.

Naziv aktivnosti	Sastanak
Datum	17. septembar 2012. godine
Mjesto	Podgorica, Skupština Crne Gore
Organizator	/
Učesnici	Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora i Zoran Vukčević, zamjenik predsjednika Odbora, N.J.E. ambasador Savezne Republike Njemačke - Pius Fišer, Rolf Hempelman – član njemačkog Bundestaga i portparol poslaničkog kluba SPD-a za oblast energetike
Kratak opis aktivnosti	Tokom sastanka razgovarano je o stanju u energetskej sektoru i energetskej potencijalima Crne Gore, pravcima razvoja i izgradnji novih energetskej kapaciteta, potrebi saradnje sa zemljama regiona u cilju kvalitetne valorizacije hidro potencijala, unaprjeđenju energetskej efikasnosti, regulaciji tržišta itd. Na kraju sastanka konstatovano je da treba jačati saradnju Odbora za ekonomiju, finansije i budžet sa radnim tijelima njemačkog Bundestaga koja se bave poslovima energetike i finansija.
Dodatni komentar	

18.

Naziv aktivnosti	„EU vještine za crnogorski Parlament – sastanci radnih grupa EU ”
Datum	17- 20. septembar 2012. godine
Mjesto	Uprava za kadrove, Podgorica
Organizator	British Council i Skupština Crne Gore
Učesnici	Služba Odbora: Bojana Bulut i Goran Nikolić
Kratak opis aktivnosti	Cilj obuke je upoznavanje učesnika sa procesom planiranja, strukturom i načinom vođenja što efikasnijih sastanaka. Učesnici su, takođe, kroz praktične vježbe, diskutovali o kulturološkim razlikama u komunikaciji među zemljama, a dat je i zajednički osvrt na opšta pravila pisane korespodencije. Učesnici su imali priliku da, primjenjujući naučeno, obave simulaciju sastanka radne grupe EU u skladu sa unaprijed podijeljenim ulogama.

19.

Naziv aktivnosti	Druga međunarodna konferencija „Jačanje uloge parlamenata i vlada u promovisanju konkurentnosti i ekonomskog rasta u zemljama Zapadnog Balkana”
Datum	26 -28. oktobar 2012. godine
Mjesto	Miločer, Budva
Organizator	Vestminsterska fondacija za demokratiju
Učesnici	Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović; generalni sekretar, Damir Davidović Služba Odbora: Nađa Vukićević, Bojana Bulut i Goran Nikolić
Kratak opis aktivnosti	Konferencija predstavlja sastanak Regionalne mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju i finansije zemalja Zapadnog Balkana, osnovane na Regionalnoj parlamentarnoj konferenciji u Beogradu, u martu 2009. godine, s ciljem unaprijeđenja saradnje među parlamentima iz ovog regiona. U fokusu radne konferencije bili su rezultati regionalne studije - Jačanje uloge parlamenata i vlada u promovisanju konkurentnosti i ekonomskog rasta, razmatranje mogućnosti za proširenje djelovanja odbora za ekonomiju i finansije u smjeru jačanja njihove uloge u tom procesu, usaglašavanje sadržaja programa sa svim parlamentima Zapadnog Balkana koji su članovi mreže, uključujući i ciljeve koji bi trebalo da se ispune do 2015. godine i korake koji su neophodni da se ciljevi ostvare. Učesnici konferencije bili su članovi parlamenata, uključujući i šefove i članove parlamentarnih odbora za ekonomiju i finansije, eksperte i savjetnike iz parlamenata, te predstavnici vlada i stručnjaci koji predstavljaju zemlje Zapadnog Balkana i međunarodne organizacije.

20.

Naziv aktivnosti	Seminar - Unaprjeđenje podrške skupštinskim odborima u analizi budžeta
Datum	6, 7 i 8. novembar 2012. godine
Mjesto	Podgorica
Organizator	Skupština Crne Gore i Vestminster fondacija za demokratiju u okviru programa saradnje
Učesnici	Služba Odbora: Nađa Vukićević, sekretar; Demir Mujević, samostalni savjetnik III; Goran Nikolić, samostalni savjetnik III; Bojana Bulut, pripravnica; Tijana Knežević, pripravnica; Jovana Janković, pripravnica Predstavnicu Državne revizorske institucije (DRI): Vladan Perović, revizor Sektora I; Blažo Salković, revizor Sektora II; Mirjana Boljević, revizor Sektora III Veselin Milović, revizor Sektor IV; Milanka Aleksić, revizor Sektora V; Sonja Raičković, mlađi revizor Sektora V Sekretari radnih tijela koji razmatraju godišnji zakon o budžetu države u dijelu oblasti za koju su nadležni. Prisustvovao i veliki broj službenika iz
Kratak opis aktivnosti	<p>Prvog dana služba Odbora sa Endrjuom Denijem, stručnjakom Nacionalne revizorske kancelarije Velike Britanije, radila je na pripremi informativnog pregleda za Predlog zakona o završnom računu budžeta za 2011. godinu. Dogovoreno je da struktura informativnog pregleda za završni račun prati model informativnog pregleda za budžet. S obzirom da se uz završni račun budžeta, dostavlja i izvještaj Državne revizorske institucije o reviziji završnog računa, kao i Izvještaj o pojedinačnim revizijama, ocijenjeno je korisnim da se sublimirani zaključci nađu u informativnom pregledu.</p> <p>Drugog dana seminar je imao za cilj da se ustanovi model ili obrazac po kojem bi zainteresovani odbori, iz domena svoje nadležnosti, dostavljali mišljenja o Predlogu zakona o budžetu države za narednu godinu matičnom odboru tj. Odboru za ekonomiju, finansije i budžet.</p> <p>Treći dan seminara je imao za cilj jačanje saradnje između DRI-a i Odbora. Predstavnicu Odbora ocijenili su korisnim da se obimni izvještaji DRI, pokušaju sublimirati, tj. u prvi plan istaknu najvažniji nalazi i preporuke. Predstavnicu DRI-a stavljaju akcenat na jačanju interne revizije budžetskih jedinica i ulogu Odbora da kroz institute koji mu stoje na raspolaganju, nakon obrađenih pojedinačnih revizija, poziva subjekte na saslušanja (kontrolno i konsultativno) . Takođe iskazali su spremnost da pomognu u realizaciji takvih aktivnosti.</p>